

Co pro Vás představuje Festival muzejních nocí?

Mgr. Jakub Ráliš: Festival je skvělou akcí, která nejen popularizuje práci muzeí a dalších kulturních institucí, ale krásně prorůstá do života města a v daný víkend ho obohacuje. Olomoucká muzejní noc je o to zajímavější, že vyrůstá přirozeně zdola a je od samotného počátku podporována mimo jiné městem a krajem. Jedná se díky tomu o nentralizovanou, velmi bezprostřední a příjemnou akci, u které historicky patří velká část kreditu vedoucímu oddělení kultury olomouckého magistrátu panu Radimu Schubertovi.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Tzv. muzejní noc je dlouhodobě významná a hojně navštěvovaná kulturní akce. Pro muzea a galerie je to skvělá příležitost prezentovat nejen své sbírky, výstavy či expozice, ale také edukační a lektorské aktivity. A také často vystoupit z prostředí kamenných institucí do veřejného prostoru a všechnu tu vážnost odlehčit celou škálou doprovodných programů.

Národní zahájení letošního ročníku proběhl v Olomouci. Jak dlouho trvá příprava takové akce?

Mgr. Jakub Ráliš: Přípravy trvaly v různých úrovních intenzity v podstatě rok. Jednalo se především o koordinaci s Asociací muzeí a galerií ČR, pod níž toto národní zahájení spadá. My jsme jim byli spíše takovou pomocnou silou. Co se ovšem týče obsahu olomoucké části akce, tak ta už byla plně na nás a ostatních kulturních institucích ve městě. Nejen podle mého názoru, ale také na základě zájmu veřejnosti, se akce velmi povedla.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Přípravy probíhaly zhruba rok na bázi mnoha institucí a jednotlivců. Velký dík patří řediteli Vlastivědného muzea v Olomouci Jakobovi Rálišovi. Byl to on, který ten široký a různorodý kolektiv dokázal stmelit.

Čím byl pro Vás letošní ročník výjimečný?

Mgr. Jakub Ráliš: Pro mě osobně byl výjimečný tím, že to byl první ročník, na kterém se Vlastivědné muzeum v Olomouci pod mým vedením podílelo. Vyzkoušeli jsme si nové věci jako např. videomapping s hudbou. Doufám, že to byl jen začátek kulturních akcí naší instituce ve veřejném prostoru nejen na náměstí Republiky.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Především tím, že byl zahajován v Olomouci. Navíc v krásném prostředí čerstvě rehabilitovaného Červeného kostela.

Jak vznikla idea videomappingu na hlavní budově Vlastivědného muzea v Olomouci?

Mgr. Jakub Ráliš: První byla idea kolegy Zdeňka Orlity na použití a rozvinutí animací tzv. olomouckých tezí. Postupně jsme začali s Muzeem umění Olomouc debatovat nad skladbou a možnými scénáři, ale také nad tím, co bude realistické vyprodukovat. Oslovili jsme zkušeného Kamila Zajíčka, který stojí mimo jiné i za festivalem VZÁŘÍ. Výsledek se dle reakcí publika a velikého zájmu myslím nad míru povedl. Kdyby se nejednalo o tak nákladnou záležitost, nejraději bych takovýto typ oživení fasády realizoval každý víkend. Nápady bychom určitě měli :)

Mgr. Ondřej Zatloukal: S touto záležitostí nás oslovil Jakub Ráliš. Pro nás bylo přirozené, že jsme využily kresby komixu, který vznikl pro nedávno znovuotevřené Arcidiecézní muzeum Olomouc.

Kolik návštěvníků ve Vaší instituci využilo možnosti volného vstupu

Mgr. Jakub Ráliš: Popravdě nemám úplně přesné číslo, jelikož z provozního hlediska nebylo možné ty masy návštěvníků spočítat do jednoho. Zájem byl ovšem obrovský a návštěvníků bylo hodně přes 2500.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Oba naše objekty navštívilo více než 3500 lidí

Co chystáte do budoucna?

Mgr. Jakub Ráliš: VMO je velká instituce, kde se neustále něco chystá a něco se v ní děje. Je to defakto kontinuální proces přípravy výstav a na ně navazujících činností, a to nepočítám všechnu tu odbornou a sbírkovou činnost, která se v muzeu odehrává. Rád bych zmínil dva největší projekty, které se aktuálně připravují. Jedním z nich je výstava ke 450. výročí vysokého učení v Olomouci nazvaná Chrám moudrosti. Tento projekt představí nejstarší dějiny olomoucké univerzity a přiblíží veřejnosti moderní formou na evropské úrovni velmi zajímavé a překvapivě pokrokové idee, jež stály u zrodu naší univerzity. Autory výstavy jsou kolegové Zdeněk Orlita a Filip Hradil a v podstatě veškeré úsilí se v tuto chvíli upírá k realizaci této výjimečné akce. Jsem přesvědčen, že výsledek nejen olomouckou veřejnost ohromí. Jsme sice omezeni prostorem jelikož náš největší výstavní prostor, Sál sv. Kláry, bude procházet opravou havarijního stavu kleneb. I přes tyto neočekávané těžkosti jsme se nenechali od toho projektu odradit a celý jsme ho nadesignovali do menšího sálu Václava III. Druhým, vzdálenějším projektem, jsou pak Příběhy palných zbraní, který bude hřebem roku 2024 po opravě kleneb kostela. I na něm už intenzivně pracuje náš kurátor Karel Podolský s kolegou Janem Tetřevem z Východočeského muzea v Pardubicích.

Mgr. Ondřej Zatloukal: V rámci výstavního programu byly hlavní výstavy zahájeny již v prvním pololetí. Mnohé z nich ale budou průběžně doplňovány o řadu doprovodných programů. Na podzim má být dokončena rekonstrukce víceúčelového sálu bývalého kina Central. V příštím roce snad dojde k rekonstrukci muzejní kavárny. Intenzivní práce také probíhají na naplňování projektu Středoevropského fóra Olomouc a přípravě stálých expozic.

Co obsahuje projekt Muzejní čtvrti v Olomouci?

Mgr. Jakub Ráliš: Muzejní čtvrt' je projekt, který tu tak říkajíc visí ve vzduchu už mnoho let. Není ostatně divu, tak unikátní příležitost na kompaktní základ kulturně vzdělávací čtvrti má jen málo měst v Evropě. Nyní ovšem všechny subjekty, především město Olomouc, Olomoucký kraj a skrze MUO také ministerstvo kultury nebo univerzita, potažmo i stát, kterému objekt hanáckých kasáren stále patří, intenzivně jednají. Projekt ale není jen o hanáckých kasárnách, jakkoliv to je asi největší a nejnákladnější výzva.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Muzejní či kulturní čtvrt obsahuje celou škálu kulturních institucí napříč obory i zřizovateli. Vedle klasických muzeí a galerií i knihovny, instalované objekty. Středů

vévodí unikátní urbanistický prostor náměstí Republiky. Jedná se o zcela mimořádný projekt nejen v rámci České republiky, ale i střeoevropského prostoru.

Jak tato myšlenka vznikla?

Mgr. Jakub Ráliš: Nemohu mluvit za všechny zúčastněné, ale tato myšlenka vznikla poměrně organicky a přirozeně, jelikož kulturně muzejní instituce velmi blízko u sebe již existují a rozrůstají se. Za VMO je myšlenka muzejní čtvrti spojená mimo jiné s velmi akutní potřebou rozšíření depozitářů, které již mnoho let nedostačují a nesplňují normy. Pro VMO by tak vznik této čtvrti a využití mimo jiné hanáckých kasáren byly pověstné dvě mouchy jednou ranou. VMO, a potažmo jeho zřizovatel Olomoucký kraj, se rozšíření prostor formou stavby nového depozitáře nebo nalezení vhodného objektu stejně nevyhne a rozvoj muzejní čtvrti by tak byl skutečně efektivním řešením. Hodnota pro město může být aktuálně skoro až nedozírná (jak z hlediska urbanismu, tak např. turistického ruchu), jak nám ukazují příklady ze zahraničí.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Myšlenka se rodila nezávisle u vícero aktérů. Rád bych zde zmínil zásadního hybatele celé myšlenky, jímž je Martin Lubič. Z dalších, o nichž vím, je Muzeum umění Olomouc, kdy po dokončení Arcidiecézního muzea v roce 2006 a s přípravou Střeoevropského fóra v roce 2007 se začalo rýsovat něco jako muzejní ostrov, který byl geograficky rozprostřen v místech bývalého olomouckého Předhradí. V posledních letech myšlenka také rezonovala v kulturní politice Olomouckého kraje a Statutárního města Olomouc.

Jaké jsou inspirace a příklady dobré praxe ve světě?

Mgr. Jakub Ráliš: Pro nás je asi nejlepším příkladem Vídeň, nejen díky historické a urbanistické podobnosti. Cesta k podobnému konceptu jako je vídeňská museumsquartier je ovšem dlouhá a docela drahá a chce politickou odvahu na všech úrovních. Faktem zůstává, že všechny obdobné projekty v západní Evropě a zbytku světa byly a jsou úspěšné. Oživují jak vnitřní život města, často vytvářejí velmi příjemné prostředí pro odpočinek a vzdělávání a v neposlední řadě přitahují velké množství návštěvníků a kvalitní turistiku.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Příkladů je celá řada. Mezi nejznámější zajisté patří vídeňský či berlínský muzejní ostrov. Další kulturní čtvrti jsou v Holandsku, severských zemích, ve Velké Británii či v USA.

Co veřejnosti potenciálně nabízí prstenec kulturních institucí okolo náměstí Republiky?

Mgr. Jakub Ráliš: Krásný prostor k životu, rozvíjející se kulturně vzdělávací instituce, které jsou tu jen a pouze pro potěchu a vzdělávání veřejnosti. Moderní obsah, živé nádvoří a ulice nabízející obchodníkům tržby, ... A tak bych mohl pokračovat dál a dál, prostě živé kulturní jádro/srdce města, které do Olomouce více než kam jinak patří.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Pro milovníka kultury nabitý program vně i venku. Svěbytné designové prostředí s různorodými akcemi, kavárnami a pobytovými plochami mezi uměním a historií.

Kdo by měl být nositelem této myšlenky a usilovat o její prosazení do reality?

Mgr. Jakub Ráliš: Jakkoliv tento projekt nejvíce pálí nás jako VMO a našeho zřizovatele, protože naše potřeby jsou v současné době nejakutnější, nositelem by určitě mělo být město, potažmo podobně jako v Rakousku, stát. Olomoucká muzejní čtvrť totiž nemá potenciál jen na nějaké lokální zlepšení urbanismu a na naprosto zásadní budování značky a pověsti Česka, podobně jako je tomu i ve Vídni. Naším problémem možná v nadsázce zůstává, že jsme jen hlavním městem královským, ne hlavním městem Česka.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Statutární město Olomouc a naši zřizovatelé – tedy Olomoucký kraj a Ministerstvo kultury. A dále pak další aktéři jako např. Univerzita Palackého v Olomouci, Arcibiskupství olomoucké ad.

Co si Vaše instituce slibuje od realizace tohoto záměru?

Mgr. Jakub Ráliš: Jak jsem již zmínil, pro VMO je zásadní řešení kapacit depozitářů, a také umístění dalších sbírkotvorných aktivit jako je společné a rozšířené restaurátorsko konzervátorské pracoviště. Kromě těchto daných a definovaných potřeb si ovšem od projektu slibujeme oživení a rekonceptci celého prostoru, který společně sdílíme, tedy druhého nejdůležitějšího náměstí v Olomouci. A také oživení a otevření budovy hanáckých kasáren pro veřejnost novou expozicí zabývající se historií Olomouce, kterou plánujeme vytvořit spolu s muzeem umění.

Mgr. Ondřej Zatloukal: Pro Muzeum umění Olomouc je projekt kulturní čvrti přitažlivý nejen kultivací veřejných ploch kolem našich objektů, ale také možností expandovat mimo objekty do veřejného prostoru. A v neposlední řadě nám jde o atraktivitu prostředí a šíři možností kulturního vyžití pro naše návštěvníky.